

طرح درس برنامه ملی مبارزه با بیماری های واگیر-ترم 2 کارشناسی ناپیوسته بهداشت عمومی

(نیمسال اول 03-1402)

تعداد و نوع واحد: دو واحد نظری

محل اجرا: دانشکده بهداشت-کلاس 5

هدف کلی درس:

- آشنایی با برنامه های ملی بیماریهای واگیردار و روش های مراقبت و کنترل آن ها

اهداف اختصاصی:

- دانشجو در پایان این درس باید:
 - علت اهمیت توجه به بیماری های واگیر را درک کند.
 - حلقه های زنجیره انتقال عفونت را بشناسد و نحوه توزیع بیماری های واگیر در جامعه را شرح دهد.
 - مراحل کنترل یک همه گیری را بیان کند.
 - با برنامه گسترش ایمن سازی کشوری آشنا شده، پیامدهای نامطلوب ایمن سازی را شرح دهد.
 - با علایم بالینی، عوارض، روش تشخیص، پیشگیری و کنترل بیماریهای واگیر در نظام شبکه که دارای برنامه ملی هستند آشنا شود.

روش تدریس:

- این درس در دو بخش مجزا و به دو شکل متفاوت ارائه خواهد شد. در بخش اول، مطالب پایه ای و کلی توسط مدرس، از طریق برگزاری کلاس حضوری، با استفاده از پاورپوینت و مرتبط با موضوع، از طریق پرسش و پاسخ ارائه خواهد شد. در ادامه دانشجویان گروه های نه تا یازده گانه ای را تشکیل خواهند داد و به هر گروه وظیفه ارائه یک مبحث داده خواهد شد. مبحث مذکور توسط دانشجویان و به صورت گروهی ارائه گردیده، در حین ارائه، موضوعات مورد نظر توسط مدرس و از طریق پرسش و پاسخ مورد بحث و بررسی قرار خواهد گرفت.

محتوای تکالیف دانشجویان:

- معرفی مختصر بیماری
- کلیات، گسترش بیماری در جهان و در ایران، علایم، تشخیص و درمان
- تعریف مورد قطعی، محتمل، مظنون
- نحوه مراقبت، پیگیری و گزارش دهی
- نحوه پیشگیری در سطوح مختلف
- نحوه بررسی بیماری از نظر وضعیت اپیدمیولوژیک
- استراتژی های کشوری مبارزه با بیماریهای واگیر
- ...

روش برگزاری کلاس:

- به صورت حضوری (در صورت لزوم از طریق زیرساختهای موجود، کلاسها به صورت مجازی برگزار خواهد شد)

جدول برنامه آموزشی و محتوای آموزشی جلسات

جلسه	عنوان جلسه	موضوعات مورد بحث
اول	ارزیابی آغازین	معرفی طرح درس، معارفه و جایابی، کلیات 1 (یادآوری)
دوم	کلیات برنامه های ملی مبارزه با بیماری ها	مروری بر اصطلاحات رایج، حرکات انتقال بیماریها، زنجیره انتقال عفونت، پیامدهای احتمالی مواجهه با یک عامل عفونی، عوامل موثر بر انتقال بیماریها
سوم	گسترش بیماری های واگیر، شاخص های بررسی وضعیت انتشار بیماری های واگیر در جامعه	نحوه رخداد و توزیع بیماری های واگیر در یک جامعه چه کسانی همه گیری را شناسایی می کنند؟ Basic Reproductive number/Rate, Effective Reproductive Rate
چهارم	شاخصهای بررسی وضعیت انتشار بیماری در جامعه (ادامه)، پیگیری و مبارزه با بیماری های واگیر	Median Incubation Period, Serial Interval, Generation time, Communicable Period, Secondary Attack Rate, Case Fatality Rate, Infection Fatality Rate پیگیری از ایجاد بیماری های واگیر، مبارزه با بیماری های واگیر
پنجم	نظام مراقبت بیماری ها	نظام مراقبت (تعریف، انواع، ...)، استفاده های نظام مراقبت، نتایج نظام مراقبت، اصول ایجاد نظام مراقبت، شاخص های نظام مراقبت، نظام مراقبت سندرومیک
ششم	بیماری های واگیر در شرایط اضطراری	شرایط اضطراری، بلا (Disaster)، شرایط اضطراری پیچیده (Complex Emergency)، اولویت ها در شرایط اضطراری پیچیده، عوامل بروز بیماری ها و افزایش مرگ و میر، فراوان ترین بیماریها بعد از

	بروز بلایا، علل اصلی مرگ و میر در هنگام شرایط اضطراری، اصول پیشگیری و مبارزه با بیماری‌های واگیر در پی وقوع حوادث طبیعی، مدیریت شرایط اضطراری	
هفتم	دستورالعمل بیماری آبله میمونی	بر اساس دستورالعمل کشوری- نسخه اول- تیرماه 1401
هشتم	برنامه ملی مراقبت MERS، COVID-19	بر اساس آخرین دستورالعمل های کشوری مربوط به MERS، COVID-19 راهنمای پیشگیری و کنترل کوروناویروس جدید در کارکنان بهداشتی درمانی
نهم	برنامه ایمنسازی کشوری (EPI)	بر اساس آخرین دستورالعمل کشوری و تغییرات پس از آن
دهم	برنامه های ملی آنفلوآنزا، بوتولیسم، طغیان ناشی از بیماری های منتقله از آب و غذا، وبا	بر اساس آخرین دستورالعمل کشوری و تغییرات پس از آن، دستورالعمل کشوری وبا (1402)
یازدهم	برنامه های ملی تولارمی، طاعون، هاری، مارگزیدگی	بر اساس آخرین دستورالعمل کشوری و تغییرات پس از آن
دوازدهم	برنامه های ملی کورونا ویروسها، تب دانگ، تب راجعه، تب زرد	بر اساس آخرین دستورالعمل کشوری و تغییرات پس از آن
سیزدهم	برنامه های ملی فلج شل حاد، کزاز نوزادی و بالغین، مالاریا، پدیکولوز، گال	بر اساس آخرین دستورالعمل کشوری و تغییرات پس از آن
چهاردهم	برنامه های ملی سرخک، سرخجه، دیفتیری، سیاه سرفه	بر اساس آخرین دستورالعمل کشوری و تغییرات پس از آن
پانزدهم	برنامه های ملی سل، جذام، ایدز	بر اساس آخرین دستورالعمل کشوری و تغییرات پس از آن
شانزدهم	برنامه های ملی تب مالت، تیفوئید، لیشمانیوز، سیاه زخم	بر اساس آخرین دستورالعمل کشوری و تغییرات پس از آن
هفدهم	برنامه های ملی هپاتیت ها، عفونتهای آمیزشی، لپتوسپیروزیس، فاسیولیازیس	بر اساس آخرین دستورالعمل کشوری و تغییرات پس از آن
امتحان پایان ترم		

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

- حضور و غیاب (2 نمره)
- مشارکت فعال در مباحث کلاسی (2 نمره)
- فعالیت در سامانه (تیک تایید دانشجو، ...) (2 نمره)
- ارایه گروهی (4 نمره)
- امتحان پایان ترم (10 نمره)

نحوه تعیین نمره ارایه دانشجویان

ردیف	نام و نام خانوادگی	موضوع	ارسال به هنگام فایل پاورپوینت	کیفیت اسلایدها	نحوه ارایه	تسلط علمی	هماهنگی با سایرین	مدیریت زمان	جمع نمره
			(6)	(5)	(8)	(8)	(کار گروهی) (8)	(5)	(40)

منابع:

- راهنمای جامع نظام مراقبت بیماری های واگیر برای پزشک خانواده (عمدتاً بخش های قابل استفاده برای مراقبین سلامت) منتشره توسط مرکز مدیریت بیماری های واگیر – 1391
- بخشنامه ها و دستورالعملهای جدید وزارت متبوع در باره مبارزه و کنترل بیماریها
- کتاب جامع بهداشت عمومی (دکتر حسین حاتمی و همکاران)
- درسنامه جامع پیشگیری و اجتماعی (پارک & پارک) – جلد چهارم – ترجمه دکتر حسین شجاعی
- اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای شایع در ایران (دکتر فریدون عزیزی و همکاران)
- دستورالعمل کشوری آبله میمونی
- منابع ارایه شده در سامانه نوید